

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-430/23-3175/2

Podgorica, 08.05.2023.godine

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Poštovani,

Povodom *Predloga memoranduma o partnerstvu koji se odnosi na Frankofone nacionalne inicijative (2023-2026) između Međunarodne organizacije za Frankofoniju (OIF) i Crne Gore*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Memorandumom reguliše se pitanje saradnje Međunarodne organizacije za Frankofoniju i Države Crne Gore sa aspekta realizacije projekta koji se odnosi na unapređenje jezičkih i profesionalnih kompetencija na francuskom jeziku, upotrebe i vidljivosti francuskog jezika i Frankofonije u državnim upravama.

Na tekst *Predloga memoranduma* i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je da implementacija predmetnog propisa podrazmijeva finansijske obaveze ugovornih strana u procentualnom iznosu od po 50% od ukupnog iznosa, imajući u vidu da se radi o projektu sufinansiranja gdje ugovorne strane podjednako učestvuju u finansiranju aktivnosti. S tim u vezi, za implementaciju predmetnog propisa potrebno je obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore u ukupnom iznosu od 38.628,00 € za period 2023-2026. godine.

Naime, kako je navedeno u Izvještaju, finansijska sredstva potrebna za predmetne namjene planirana su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu u okviru budžeta Ministarstva vanjskih poslova.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog memoranduma o partnerstvu koji se odnosi na Frankofone nacionalne inicijative (2023-2026) između Međunarodne organizacije za Frankofoniju (OIF) i Crne Gore*, uz napomenu da bi sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti u narednom periodu trebala biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjih zakona o budžetu.

Takođe, upućujemo na odredbe Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, član 40, kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo vanjskih poslova
NAZIV PROPISA	Memorandum o partnerstvu koji se odnosi na Frankofone nacionalne inicijative (2023-2026) između Međunarodne organizacije za Frankofoniju (OIF) i Crne Gore

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Memorandumom o partnerstvu omogućava se organizacija specijalizovanih jezičkih obuka (kurseva) na francuskom jeziku iz oblasti diplomatije i međunarodnih odnosa za diplomate i državne službenike Crne Gore, tehničkih seminara na konkretne teme dva puta u toku četvorogodišnjeg perioda saradnje, kao i polaganje specijalizovanog ispita iz poznavanja terminologije na francuskom jeziku za oblast diplomatiju i međunarodne odnose (DFP RI) za po 10 kandidata na godišnjem nivou. Takođe, ovim aktom ukazuje se na značaj ispunjavanja multilateralnih obaveza i jačanje saradnje na međunarodnom planu.
 - Imajući u vidu da je francuski jezik jedno od sredstava komunikacije u međunarodnim odnosima i diplomatiji, ovaj vid saradnje počev od 2011. godine, omogućava intenzivno jezičko usavršavanje diplomata i službenika u državnoj upravi, koji su zaduženi za međunarodna pitanja.
 - Imajući u vidu da francuski jezik ima status službenog, administrativnog, radnog jezika, te jezika u nastavi i kulturi, javlja se sve veća potreba poznavanja i usavršavanja jezika u cilju dalje komunikacije, korespondencije, učešća na međunarodnim sastancima, te u procesu vođenja pregovora Crne Gore na evropskom putu. Francuski je jezik koji se koristi u radu evropskih institucija i njegovo nepoznavanje može znatno usporiti dalji tok razumijevanja procedura, akata, kao i cjelokupne komunikacije sa frankofonim sagovornicima.
 - Diplomate i državne službenici. Budući da je Francuska, kao zemlja sa najvećim brojem frankofonih govornika u svijetu, jedan od inicijatora i podržavalaca brojnih inicijativa (Evropska politička zajednica, Regionalni centar za borbu protiv sajber kriminala i za sajber bezbjednost itd), te najavu predsjednika Vlade Crne Gore dr Dritana Abazovića o izmjeni statusa Crne Gore iz statusa posmatrača u status pridružene članice, nemogućnost jezičkog usavršavanja može dodatno otežati svaki napredak u predstojećim aktivnostima.
 - Nemogućnost za stručno usavršavanje i profesionalni razvoj diplomata i službenika.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Jezičko usavršavanje na francuskom jeziku, iz oblasti međunarodnih odnosa i diplomatije, kroz pohađanje grupne i individualne nastave u saradnji sa Francuskim institutom, boravak u jednoj od frankofonih zemalja kroz ponuđene diplomatske ili tematske obuke, organizovanje tehničkih seminara za naše službenike, polaganje ispita iz stručnog francuskog jezika iz međunarodnih odnosa i diplomatije.
- Cilj ovog propisa je usklađen sa članovima 95 i 96 Zakona o vanjskim poslovima, u dijelu stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika, koje sprovodi Diplomatska akademija sa nacionalnom koordinacijom MVP-a za saradnju sa OIF-om, u saradnji sa Francuskim institutom i specijalizovanim administrativnim školama u frankofonim zemljama.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Za ispunjenje cilja, neophodna je kontinuirana saradnja sa Međunarodnom organizacijom za Frankofoniju, koja omogućava ne samo jezičko usavršavanje, već upoznavanje sa terminologijom i oblašću diplomatije i međunarodnih odnosa naročito za mlađe diplomate i službenike. Takođe, omogućava službenicima mobilnost, razmjenu iskustava i upoznavanje sa radom i funkcionisanjem brojnih međunarodnih organizacija. U slučaju "status quo" opcije, ove jezičke aktivnosti bi se mogle organizovati samoinicijativno što bi zasigurno uskratilo brojne mogućnosti mobilizacije i stručnog usavršavanja van Ministarstva vanjskih poslova.

- Predložena četvorogodišnja saradnja Ministarstva vanjskih poslova sa Međunarodnom organizacijom za Frankofoniju, u vidu nastavka saradnje, omogućava kontinuiranu obuku na francuskom jeziku diplomata i službenika u državnoj upravi, koji se bave međunarodnim pitanjima. Shodno obavezi iz Deklaracije o francuskom jeziku u jezičkoj raznolikosti Frankofonije, usvojenoj na XVIII Samitu Frankofonije u Đerbi, države su pozvane da valorizuju kompetencije na francuskom jeziku prilikom angažovanja diplomata i službenika, kao i da pridaju važnost kontinuiranoj obuci na francuskom jeziku za ciljne grupe (diplomate i službenici koji se bave međunarodnim pitanjima). Ovom saradnjom postižu se tolerancija i dijalog među raznim kulturama, saradnja sa brojnim frankofonim državama na svih pet kontinenata, kao i sa međunarodnim organizacijama.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Direktna pozitivna uticaja se ostvaruje na diplomate i službenike i njihovo višegodišnje usavršavanje, dok indirektna pozitivna uticaja se ostvaruje na državu Crnu Goru u dijelu jačanja multilateralne saradnje i odnosa na međunarodnom planu. Negativna uticaja se ogleda u dijelu nemogućnosti prohađanja brojnih specijalizovanih obuka na francuskom

- jeziku van teritorije Crne Gore, kao i u dijelu nemogućnosti praćenja, usmjeravanja aktivnosti i aktivnog učešća države u radu ove međunarodne organizacije, ali i drugih međunarodnih organizacija čiji radni jezik je francuski.
- Ovaj propis ne predviđa troškove za građane i privrednu djelatnost. Sredstva za organizaciju jezičkih obuka (kurseva), tehničkih seminara i ispita su predviđena budžetom Ministarstva vanjskih poslova kao nosioca saradnje sa Međunarodnom organizacijom za Frankofoniju (OIF), te nije prouzrokovano nikakvo opterećenje za građane i privrednu djelatnost. Raspodjela troškova je predviđena na način da Ministarstvo vanjskih poslova pokriva 50%, dok preostalih 50% od ukupnih troškova pokriva OIF. Stručno jezičko osposobljavanje i usavršavanje od značaja za vršenje poslova iz oblasti međunarodnih odnosa i diplomatije, regulisano je ovim propisom te se planirani iznos sredstava iz budžeta isključivo odnosi na ovu svrhu, bez obaveze dodatnog finansijskog opterećenja po građane i privredu.
 - Ova saradnja se zasniva na principu sufinansiranja. Svake godine se potpisuje Protokol o subvenciji, na osnovu kojeg 50% subvencije obezbjeđuje Ministarstvo vanjskih poslova, dok preostalih 50% obezbjeđuje Međunarodna organizacija za Frankofoniju. U tom smislu, troškovi predviđeni budžetom Ministarstva, za oblast saradnje sa ovom međunarodnom organizacijom, su opravdani jer na godišnjem nivou preko 60 službenika uspije da uspješno završi jezičke obuke. Kroz ovu saradnju su jednako uključeni i službenici iz redova visoko rukovodnog kadra. Takođe, na kraju svake kalendarske godine predviđeno je testiranje određenog broja službenika, koji su zadovoljili kriterijume polaganja. Dodatno, polaznici sa višim nivoom poznavanja jezika imaju pravo učešća na tehničkim seminarima, koji se organizuju na konkretne teme koje su od regionalnog i geopolitičkog značaja.
 - Ovaj propis podržava stvaranje stručno osposobljenog kadra, sa izvjesnim ili jako dobrim poznavanjem francuskog jezika, koji može biti u upotrebi na sastancima i tokom pregovora.
 - Ne postoje administrativna opterećenja.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za implementaciju predmetnog propisa koji se odnosi na četvorogodišnji period 2023-2026, planiraju se sredstva iz budžeta Crne Gore, u ukupnom iznosu od 38,628.00 eura (50%), čime se pokrivaju planirane aktivnosti. Ovaj iznos važi za period od 4 godine (tabelarni prikaz):

FINANSIRANJE AKTIVNOSTI U OKVIRU FRANKOFONE NACIONALNE INICIJATIVE (2023-2026)

	2023	2024	2025	2026	UKUPNO
KURSEVI	12,096.00 € (grupna nastava) 4,480.00 € (Individualna nastava)	12,096.00 € (grupna nastava) 4,480.00 € (individualna nastava)	10,080.00 € (grupna nastava) 4,480.00 € (Individualna nastava)	8,064.00 € (grupna nastava) 4,480.00 € (individualna nastava)	60,256.00 €
TEHNIČKI SEMINARI		Tehnički seminar 6,100.00 €		Tehnički seminar 6,100.00 €	12,200.00 €
ISPIT – francuski u međunarodnim odnosima	Ispit DFP RI (10 kandidata) 1,200.00 €	Ispit DFP RI (10 kandidata) 1,200.00 €	Ispit DFP RI (10 kandidata) 1,200.00 €	Ispit DFP RI (10 kandidata) 1,200.00 €	4,800.00 €
UKUPNO	17,776.00 €	23,876.00 €	15,760.00 €	19,844.00 €	77,256.00 €

Podjela obaveza MVP – OIF

	2023	2024	2025	2026	UKUPNO
<u>OIF (50%)</u>	8,888.00 €	11,938.00 €	7,880.00 €	9,922.00 €	38,628.00 €
<u>MVP CG (50%)</u>	8,888.00 €	11,938.00 €	7,880.00 €	9,922.00 €	38,628.00 €
UKUPNO	17,776.00 €	23,876.00 €	15,760.00 €	19,844.00 €	77,256.00 €

- Obezbjedivanje sredstava važi za svaku kalendarsku godinu u okviru četvorogodišnjeg perioda saradnje i taj iznos je naznačen u tabeli i planiran budžetom Ministarstva vanjskih poslova.
- Implementacija predmetnog propisa podrazumijeva finansijske obaveze Međunarodne organizacije za Frankofoniju, u procentualnom iznosu od 50% od ukupnog iznosa, imajući u vidu da se radi o projektu sufinansiranja gdje podjednako obje ugovorne strane učestvuju u finansiranju aktivnosti.
- Ovim propisom se ne ostvaruje dodatan prihod za budžet Crne Gore.
- Ministarstvo vanjskih poslova je dužno da dostavi na kraju svake kalendarske godine finansijski izvještaj o realizovanim aktivnostima, u komunikaciji sa Francuskim institutom, koji sadrži sljedeće stavke : broj održanih sati pomnožen sa cijenom jednosatnog časa (28 eura za grupnu nastavu i 32 eura za individualnu nastavu), troškove za organizaciju tehničkih seminara (po jedan seminar svake druge godine) i broj kandidata koji polažu ispit iz stručnog francuskog (120 eura po kandidatu).
- Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda.
- Za prethodni četvorogodišnji period saradnje sa OIF-om, Ministarstvo vanjskih poslova je uputilo Informaciju o zaključivanju Memoranduma o partnerstvu koji se odnosi na nacionalne frankofone inicijative i inicijative za ustanovu za period 2019-2022. godinu Ministarstvu finansija (Naš broj 05/11-89/24 od 7. maja 2019. godine), na koji je nadležno

Ministarstvo dalo mišljenje (broj 02-03-6916/1 od 16. maja 2019. godine), bez ukazanih primjedbi na tekst Nacrta i Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent. Ministarstvo finansija je tada ukazalo na potrebu usklađivanja planiranih aktivnosti sa raspoloživim sredstvima, u skladu sa mogućnostima, sa Zakonom o budžetu Crne Gore za predmetne godine. Planirane aktivnosti u okviru saradnje Ministarstva vanjskih poslova sa OIF-om su usklađene sa budžetskim sredstvima koja su namijenjena za navedenu saradnju i do sada se postupalo u skladu sa ovim.

- Iz gore navedenog, a imajući u vidu prethodno mišljenje Ministarstva finansija, kao i podatak da se radi o nastavku saradnje Ministarstva vanjskih poslova sa OIF-om, u formi produženja za naredni četvorogodišnji period, do sada nijesmo imali primjedbi na predmetni akt.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Nije korišćena eksterna ekspertska podrška. Sami propis i njegova implementacija podrazumijevaju prethodno obavljene interne konsultacije nacionalne koordinacije Ministarstva vanjskih poslova za saradnju sa OIF-om, kao i procjenu angažovanja predavača na tehničkim seminarima, te korišćenja metoda za učenje francuskog jezika na predlog OIF-a (Objectif Diplomatie 1 i 2).

- U ime Ministarstva vanjskih poslova, nacionalna koordinacija za saradnju sa Međunarodnom organizacijom za Frankofoniju (politički i tehnički koordinator) koordinira i implementira aktivnosti u okviru pomenute saradnje, vrši svu neophodnu korespondenciju sa ovom organizacijom, kao i sa Francuskim institutom Crne Gore koji po zahtjevu Ministarstva organizuje jezičke obuke i ispite. Ministarstvo organizuje dva puta u četiri godine tehničke seminare (svake druge godine po jedan) na određene teme, koje su unaprijed definisane planom i programom za predmetne godine. Ovi seminari se organizuju u saradnji sa nekom od institucija koje su specijalizovane za ovu vrstu obuka (Diplomatska akademija Beča, Nacionalni institut za javnu administraciju (bivša ENA) itd). Dodatnu ekspertizu pruža Diplomatska akademija Ministarstva, koja iz djelokruga svojih nadležnosti saraduje sa specijalizovanim, visokoškolskim i naučno-istraživačkim institucijama u inostranstvu, i može da predloži predavače sa visokoškolskih ustanova i akademija.

- Konsultacije su već obavljene sa gore pomenutim stranama (Diplomatska akademija, nacionalna koordinacija), na osnovu kojih se utvrđuje učešće predavača na seminarima. Po ustaljenoj praksi, Ministarstvo saraduje sa Francuskim institutom u cilju organizacije jezičkih obuka i specijalizovanog ispita na francuskom jeziku iz oblasti međunarodnih odnosa i diplomatije (DFP RI).

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- U slučaju nepoštovanja odredaba ovog propisa ili cjelokupne ili djelimične neimplementacije projekta, Međunarodna organizacija za Frankofoniju zadržava pravo da zatraži povraćaj uplaćene subvencije Ministarstvu vanjskih poslova kao korisniku iste.
- Tokom kalendarske godine, vodiće se evidencija o prisustvu polaznika na jezičkim obukama od strane Francuskog instituta, koja će se ujedno dostavljati i Ministarstvu na uvid. Takođe, na kraju svake kalendarske godine, Ministarstvo je dužno da dostavi OIF-u Finansijski izvještaj o realizovanim aktivnostima.

- Indikator kojim će se mjeriti ispunjeni cilj tj. postignuti odgovarajući nivo poznavanja jezika, je završno testiranje i provjera znanja iz francuskog jezika iz oblasti diplomatije i međunarodnih odnosa.
- Ministarstvo vanjskih poslova, u saradnji sa Francuskim institutom, kao centrom za jezičke obuke na francuskom jeziku u Crnoj Gori, sprovodiće evaluaciju i monitoring primjene propisa.

Datum i mjesto

24.april 2023. godine

v.d. generalnog direktora

Radovan Bogojević

